ਜ਼ੁਨੈਦ

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ & ਓਆਰ.ਐਸ.

(2023 ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2628-2629)
ਅਗਸਤ 29, 2023

[ਬੇਲਾ ਐਮ. ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ ਅਤੇ ਦੀਪਾਂਕਰ ਦੱਤਾ, ਜੇ.ਜੇ]

ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਮੁੱਦਾ: ਸੀ.ਜੇ.ਐਮ. ਨੇ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ, ਕੀ ਸੀ.ਜੇ.ਐਮ. ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਰਸਤਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸੀ।

ਫੌਜਦਾਰੀ ਤਰੀਕਾ ਕਾਨੂੰਨ, 1973 – ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ – ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ.ਜੇ.ਐਮ. ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿਨਾਂਕ 15.11.2018 ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਿਨਾਂਕ 15.11.2018 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 482 ਕ੍ਰਿ.ਪ੍ਰ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਫੈਸਲਾ: ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ.ਜੇ.ਐਮ. ਨੇ 15.11.2018 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 200 ਕ੍ਰਿ.ਪ੍ਰ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਜਾਵੇ – ਸੀ.ਜੇ.ਐਮ. ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇਹ ਰਸਤਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਨਿਆਂਇਕ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸੀ – ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦਿਨਾਂਕ 15.11.2018 ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ – ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ.ਜੇ.ਐਮ. ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਅੱਠ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਅਤੇ 11.01.2022 ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦਿਨਾਂਕ 11.01.2022 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਹੁਕਮ ਦਿਨਾਂਕ 15.11.2018 ਨੂੰ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ – ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿਨਾਂਕ 15.11.2018 ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ

ਇਸ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਸਾਲ ਬਾਅਦ - ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਸੀਜੇਐਮ ਦੁਆਰਾ 11.01.2022 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਵੇਕਾਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਗਲਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਫੌਜਦਾਰੀ ਤਰੀਕਾ ਕਾਨੂੰਨ, 1973 – ਧਾਰਾ 173 – ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ – ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਤਿੰਨ ਵਿਕਲਪ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਫੈਸਲਾ: ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਧਾਰਾ 173 ਕ੍ਰਿ.ਪ੍ਰ.ਸੀ. ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਉੱਤੇ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਤਿੰਨ ਵਿਕਲਪ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਡਿੱਗ ਪਾਉਣਾ - ਦੂਜਾ, ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 190(1)(ਬੀ) ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਤੀਜਾ, ਉਹ ਮੂਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 190(1)(ਏ) ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 200 ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੁੰ ਉੱਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਫੌਜਦਾਰੀ ਤਰੀਕਾ ਕਾਨੂੰਨ, 1973 – ਧਾਰਾ 173 – ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ – ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਛੁੱਟਕਾਰਾ – ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ:

ਫੈਸਲਾ: ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਧਾਰਾ 173 ਅਧੀਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਛੁੱਟਕਾਰਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ - ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ - ਬੇਸ਼ੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਆਪਣੇ ਨਿਆਇਕ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਰਾਕੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ

(2014) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 133 : [2014] 13 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1072 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਗੋਪਾਲ ਵਿਜੈ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਭੁਨੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿਨਹਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (1982) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 510; ਬੀ. ਚੰਦਰਕ ਬਨਾਮ ਸੰਥੋਸ਼ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (2014) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 699 : [2013] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 588 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.

ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲਾਤੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ: ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2628-2629 ਦੇ 2023.

ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 22.07.2022 ਅਤੇ ਮਿਤੀ 21.07.2022 ਨੂੰ ਏ ਐਂਡ ਬੀ ਨੰਬਰ 14899 ਦੇ 2022 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ.

ਅਨੁਰਾਗ ਕਿਸ਼ੋਰ, ਮਿਸ. ਰਿਤਿਕਾ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਅਧਿਵਕਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ.

ਸਲਮਾਨ ਖੁਰਸ਼ੀਦ, ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਵਕਤਾ, ਮਿਸਬਾਹ ਬਿਨ ਤਾਰਿਕ, ਮੁਹੰਮਦ ਅਮਨੁੱਲਾਹ, ਮਿਸ. ਸ਼ਬਾਨਾ ਅੰਜੁਮ, ਜ਼ਹਰ ਅਲੀ, ਸੌਰਭ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਅੰਕਿਲ ਗੋਏਲ, ਸਤਿਆਮ ਪਾਂਡੇ, ਅਧਿਵਕਤਾ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ.

ਆਦੇਸ਼

1. ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਵਕਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ.
2. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ.
3. ਇਹ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 14899/2022 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਉੱਠੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਦੋ ਅਪੀਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਮਿਤੀ 21.07.2022 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ-ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 22.07.2022 ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁੱਖ ਨਿਆਯਿਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ (ਲੁਭਾਇਆ, 'ਸੀ.ਜੇ.ਐਮ.') ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 15.11.2018 ਅਤੇ ਮਿਤੀ 11.01.2022 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਮਿਸਲ. ਕੇਸ ਨੰਬਰ 06/11/2018 ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਕ੍ਰਾਈਮ ਨੰਬਰ 307/2017 ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਉੱਠੇ ਹਨ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

4. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੇ ਛੋਟੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ 16.08.2017 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ – ਜੁਨੈਦ ਖਾਨ ਨੇ ਇੱਕ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ-ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ

ਤੇਜ਼-ਧਾਰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਾਲੀਆਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਨਾਲ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਕੋਟਵਾਲੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ 147, 148, 149, 307, 323, 324, 504 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਪੀ.ਐਸ. ਅਪਰਾਧ ਗੁਰੈਸ਼ੰਕਰ, ਕੰਨੈਜ ਲਈ ਕ੍ਰਾਈਮ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 907 ਦੇ 2017 ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਨੰਬਰ 164/2017 ਮਿਤੀ 13.11.2017 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ।

5. ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ.ਜੇ.ਐਮ. ਅੱਗੇ ਐਫ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 06/11/18 ਦੀ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ.ਜੇ.ਐਮ. ਨੇ ਮਿਤੀ 15.11.2018 ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੰਬਰ 2783/2018 ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਅਤੇ ਨੰਬਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

6. ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ.ਜੇ.ਐਮ. ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 200 ਅਤੇ 202 ਕ੍ਰਿ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਅੱਠ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 11.01.2022 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਮਿਤੀ 11.01.2022 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 482 ਅਧੀਨ ਨੰਬਰ 14899/2022 ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ।

7. 20.07.2022 ਨੂੰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਅਰਜੀਦਾਰ ਵਜੋਂ ਮੌਜੂਦ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ, ਸੈਕਸ਼ਨ 482 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਲੋਜ਼ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 15.11.2018 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਉਕਤ ਸੋਧ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 21.07.2022 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚੁਕੌਤੀ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ। ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਿਤੀ 22.07.2022 ਨੂੰ ਚੁਕੌਤੀ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸੈਕਸ਼ਨ 482 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ।

8. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਚੁਕੌਤੀ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਦਿਆਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ: -

"20. ਜਦੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ, ਜਿਵੇਂ ਉਪਰੋਕਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਹਰੀ ਰਾਮ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 28 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 190 (1) (ਬੀ) ਕ੍ਰਿ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਵਰਤਦਿਆਂ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨਤੀਜਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਮਨਮਾਨਾ ਵੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੇਸ ਕ੍ਰਾਈਮ ਨੰਬਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਢਿੱਲੇ ਰਵੱਈਏ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਜੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਪਰਯਾਪਤ ਹਨ।

9. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਕਤਾਰਬੱਧ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸਰਾਸਰ ਗਲਤ ਹਨ।

10. ਵਿੱਚ ਰਾਕੇਸ਼ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਵਜੋਂ

ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ -:

"6. ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਗੋਪਾਲ ਵਿਜੈ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਭੁਨੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿਨਹਾ, (1982) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 510 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਐਚ.ਐਸ. ਬੈਂਸ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਯੂ.ਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ) (1980) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 631 ਜਿਥੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 173 ਅਧੀਨ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਤਿੰਨ ਵਿਕਲਪ ਹਨ: (ਐਚ.ਐਸ. ਬੈਂਸ ਕੇਸ (ਉਪਰੋਕਤ))

"6. .... (1) ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹੈ; (2) ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 190(1)(ਬੀ) ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਨਤੀਜੇ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; (3) ਉਹ ਮੂਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 190(1)(ਏ) ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 200 ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੁੰ ਉੱਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਤੀਜਾ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਾਰਾ 202 ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ।"

ਐਚ.ਐਸ. ਬੈਂਸ (ਉਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਕੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਮੂਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ/ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਗੰਗਾਧਰ ਜਨਾਰਦਨ ਮਹਾਤਰੇ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2004) 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 768 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

"9. ....ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਉਭਰਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 190(1)(b) ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 190(1)(a) ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 200 ਅਤੇ 202 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਲਈ ਬੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 200 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 202 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। [ਦੇਖੋ ਇੰਡੀਆ ਕੈਰੇਟ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ, (1989) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 132]" (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਪੀ. 140, ਪੈਰਾ 16)।"

11. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 173 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਉੱਤੇ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਤਿੰਨ ਵਿਕਲਪ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਧਾਰਾ 190(1)(b) ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਤੀਜਾ, ਉਹ ਮੂਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਧਾਰਾ 190(1)(a) ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 200 ਅਧੀਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸਹੁੰ ਉੱਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਜਿਥੇ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 173 ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉੱਤੇ ਉਸੇ ਜਾਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਭਲੇ ਹੀ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 'ਗੋਪਾਲ ਵਿਜੈ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਭੁਨੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿਨਹਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ' ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਬੀ. ਚੰਦਰਿਕਾ ਬਨਾਮ ਸੰਥੋਸ਼ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ' ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜਦੋਂ ਆਪਣੀ ਨਿਆਇਕ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ

ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸਮੱਗਰੀ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਮਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

12. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ.ਜੇ.ਐਮ. ਨੇ 15.11.2018 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਟੈਸਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 210 ਕ੍ਰਿ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੀ.ਜੇ.ਐਮ. ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਇਹ ਰਸਤਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਨਿਆਂਇਕ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸੀ। ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 15.11.2018 ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਅਣਚੱਲਿਆ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ.ਜੇ.ਐਮ. ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਅੱਠ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 11.01.2022 ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 11.01.2022 ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 482 ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 15.11.2018 ਨੂੰ ਸੋਧ ਰਾਹੀਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 15.11.2018 ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਸੀ.ਜੇ.ਐਮ. ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਚਾਰ ਕੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲਤਾ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। 11.01.2022 ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ.ਜੇ.ਐਮ. ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਆਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ ਅੱਠ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀ.ਜੇ.ਐਮ. ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਮਿਤੀ 15.11.2018 ਅਤੇ 11.01.2022 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

13. ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਗਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਰੱਦ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ.ਜੇ.ਐਮ. ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ-ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਲਈ ਸੰਮਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ.ਜੇ.ਐਮ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ।

14. ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

15. ਬਕਾਇਆ ਅਰਜ਼ੀ(ਆਂ), ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਣ, ਵੀ ਨਿਪਟਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate